

22 січня 1919 року - Акт Злуки Східної і Західної України в Одну Соборну Державу

Любов Волинець

Маніфестація на Софійській Площі у Києві з нагоди проголошення Акту Злуки 22 січня 1919 р

Грамота від Українського Народного Комітету на пам'ятку освободження України

Зразки авіації ЗУНР

Упродовж років 1917-1918 років, українці по всьому світу відзначали 100 ліття визвольних змагань, здобуття незалежності від російсько-царського та австро-угорського панувань. Україна здобула незалежність 1918 року, і хоча була вона короткотривалою, проте залишила значний вплив на прийдешні покоління українського народу. Це досягнення поглибило в народі патріотичні почування, збільшило запал до дальших змагань за волю і вселило у народ переконання, що таке здобуття є можливим і необхідним.

Століттями українські землі були поділені на дві частини – східну (більшу) і західну (меншу), кожна з яких була під чужим пануванням двох окремих могутніх держав. Український народ обидвох частин єднала одна мова, культура, традиції, а ділили політичні границі і чужа тиранічна влада. Століттями в народі нуртувало глибоке бажання і мрія про об'єднання східної і західної частини України в одну державу під власним урядуванням.

Невдовзі після розвалу царської Росії і російської революції 1917 року, східні землі України у 1918 р. у Києві проголосили незалежність і створили Українську Народну Республіку (УНР). Цього самого року, після розвалу Австро-Угорської Імперії, західні території, які склалися з українських регіонів Галичини, Буковини і частин Закарпаття, проголосили свою незалежність у Львові і створили Західно-Українську Народну Республіку (ЗУНР). Незабаром уряди обох республік почали вести переговори щодо можливості злуки в одну незалежну українську державу. Уряд ЗУНР затвердив злуку 3-го січня 1919 року, а уряд УНР схвалив злуку 22 січня 1919 року. Окремим Універсалом було проголошено Акт Злуки в Києві на Софійській площі 22 січня 1919 року. Після цього ЗУНР дістала назву "Західні Області УНР". Цього року відзначаємо 100 ліття цієї події. Через політичні перипетії та воєнну ситуацію уряди обид-

вох республік провадили роботу незалежно, залишаючи власну урядову структуру, бо мали переборювати різні труднощі і воювати з різними ворогами. Уряд ЗУНР мав добре зорганізоване військо - Українську Галицьку Армію. Для підсилення військових частин, уряд ЗУНР проголосив загальну мобілізацію. А також створив авіаційні відділи.

Існування УНР і ЗУНР було короткотривалим, проте можливості, які появились у здобутті волі, незалежності та злуки в одну державу не були забутими, а залишилися, як дороговказ, за яким треба слідувати прийдешнім поколінням.

У нашому Музеї і Бібліотеці маємо ряд цікавих архівних матеріалів, які ілюструють ці історичні події - а це фотографії, плакати, газети тощо. Українські емігранти в Америці більшість яких походила із західних земель України, раділи створенню незалежної української держави і старалися допомогти своїм рідним. Вони різними способами збирали фонди для допомоги, зокрема видаючи бонди та позичкові сертифікати. Зразки цих документів маємо у наших фондах. Недавно нам пощастило придбати фотографії одного із перших українських летунів авіаційного відділу української галицької армії - світлину Володимира Пилипця (1902-1968). Пізніше він був висвячений на священника (1927 року) та був парохом церкви в Білих Осилах (до 1944 року). Згодом емігрував до Америки і та був парохом в церквах філадельфійської єпархії, однією із яких була Церква Святої Родини у Вашингтоні.

Це лиш кілька зразків цінного архівного матеріалу, який ми зберігаємо в нашій бібліотеці, і яким можуть користуватись бажаючі. І давайте збережемо його для наступних поколінь!

Володимир Пилипець - один із перших українських летунів авіаційного відділу української галицької армії